

**Uchwała Nr
Rady Gminy Załuski
z dnia 29 grudnia 2022 roku**

**w sprawie przyjęcia na rok 2023 Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.), w związku z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz.U. z 2021 roku poz. 642)

Rada Gminy Załuski uchwala, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2023 w brzmieniu załącznika.

§2

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Załuski.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4

Traci moc Uchwała Nr 291/XXXVII/22 Rady Gminy Załuski z dnia 25 marca 2022 roku w sprawie przyjęcia na rok 2022 Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Przewodnicząca Rady Gminy Załuski

Agnieszka Dąbrowska

Załącznik do Uchwały Nr

Rady Gminy Załuski

z dnia 29 grudnia 2022 roku

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na rok 2023**

PODSTAWA PRAWNA

USTAWY:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
6. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 r.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych

PROGRAMY KRAJOWE:

Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025

PROGRAM WOJEWÓDZKI:

Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na województwa mazowieckiego na lata 2021-2025

PROGRAMY GMINNE:

1. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Załuski na lata 2021-2023
2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Załuski na lata 2015-2024

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych.

„Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowania narastania jej objawów i szkód zdrowotnych z nią związanych.

W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, bio-psycho-społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej” (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

„Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych, potocznie – narkotyków, do jakich zaliczane są naturalne lub syntetyczne substancje, które wprowadzone w określonej dawce do organizmu ludzkiego oddziałują na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju” (J. Zamecka, Narkomania [w:] Encyklopedia socjologii, w. Kwaśniewicz i in. (red.), t.2, Warszawa 1999, s. 285)

Narkotyki mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka.

Do końca 2021 roku zakres Programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmował problematykę alkoholową oraz narkotykową. Stąd wszelkie diagnozy lokalne obejmowały rozpowszechnienie problemów alkoholowych oraz narkomanii. Obecna sytuacja prawna wymaga sporządzenia diagnozy problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych na terenie gminy.

ROZDZIAŁ I

CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Cele ogólne:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem alkoholu oraz narkotyków.
2. Zmniejszanie rozmiarów istniejących problemów związanych z używaniem alkoholu oraz narkotyków.
3. Podwyższanie kompetencji i zwiększanie innych zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemem alkoholowym oraz narkotykami.

Cele szczegółowe:

1. Podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej.
2. Zmniejszanie rozmiaru szkód, jakich doznają młodzi ludzie w związku z sięganiem po alkohol.
3. Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakt z alkoholem i narkotykami.
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
5. Zwiększenie liczby osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej.
6. Wzrost wiedzy mieszkańców gminy Załuski na temat negatywnych konsekwencji używania alkoholu oraz zażywania narkotyków.
7. Zmniejszenie rozmiaru naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.
8. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Powyższe cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

ROZDZIAŁ II

ZASOBY LOKALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach.
2. Kontraktowy Ośrodek Zdrowia w Załuskach.
3. Placówki oświatowe z terenu gminy Załuski- szkoły, przedszkola, klub dziecięcy.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Załuskach.
5. Parafie rzymsko – katolickie obejmujące teren gminy Załuski.
6. Posterunek Policji w Załuskach.
7. Sąd Rejonowy w Płońsku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich.
8. Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej.
9. Centrum Zdrowia „Szansa” w Płońsku.
10. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.
11. Organizacje pozarządowe, np. stowarzyszenia z terenu gminy Załuski.
12. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

ROZDZIAŁ III

SPOSOBY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu oraz narkomanii, skuteczna ochrona mieszkańców gminy, a szczególnie młodego pokolenia przed używaniem narkotyków i alkoholu oraz przed uzależnieniami behawioralnymi, podniesienie świadomości społecznej gminy Załuski oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego. Cele operacyjne programu, opierając się na

celach operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia w zakresie profilaktyki uzależnień, obejmujące profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, będą realizowane poprzez następujące zadania:

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem alkoholowym, z problemem związanym z narkotykami oraz dla osób zagrożonych uzależnieniem behawioralnym.

1. Udzielanie osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, uzależnionym behawioralnie oraz pijącym ryzykownie i szkodliwie, a także członkom ich rodzin pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia, poprzez prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego; finansowanie działalności Punktu (m.in. zakup materiałów biurowych, zakup sprzętu i wyposażenia oraz finansowanie wynagrodzenia osób świadczących poradnictwo specjalistyczne). Praca Punktu polega na zatrudnieniu terapeuty uzależnień, psychologa, który przekazuje informację osobom uzależnionym i ich rodzinom na temat specyfiki samego problemu, ale też na temat placówek, grup terapeutycznych i publicznych ośrodków terapeutycznych. Zadanie związane jest także z potrzebą zapewnienia odpowiedniego umeblowania, sprzętu, artykułów biurowych i innych na potrzeby funkcjonowania Punktu. Zadanie będzie realizowane w ramach redukcji szkód i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

2. Edukację zdrowotną, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, poprzez przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików itp.

3. Kierowanie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego oraz finansowanie tych opinii.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy z narkotykami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Edukację zdrowotną, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, związanych z problemem alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
2. Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie o której mowa w NPZ, poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i wspieranie działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, we współpracy z komisją ds. zdrowia, oświaty i kultury.

1. Finansowanie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym programów rekomendowanych przez KCPU, z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych -w szczególności e-uzależnień, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
2. Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia oraz dowóz na zajęcia i zawody sportowe, zawierających programy profilaktyczno-edukacyjne ukierunkowane na problemy alkoholowe, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty opiekuńczo – wychowawczej m.in. dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
3. Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień

(uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, poprzez organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawięń profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień.

4. Prowadzenie i finansowanie programów profilaktyki, rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne – szkolenia dla rodziców, w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

5. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu - finansowanie i dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno-sportowych, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe jako element programu profilaktycznego w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia – wyjazdy na basen, do kina, do teatru, na spektakle z elementami profilaktyki, dyskoteki bez alkoholu, koła zainteresowań, dofinansowanie tworzenia infrastruktury do zajęć np. skatepark, modernizacja boisk szkolnych itp.

6. Włączanie się w ogólnopolskie akcje i lokalne kampanie profilaktyczne.

7. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

8. Propagowanie czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów służących profilaktyce oraz promocji zdrowego stylu życia.

9. W ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych.

10. Finansowanie ferii zimowych i/lub wakacji letnich dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym objętych działaniem GKRPA w Załuskach.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych – służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych

1. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych oraz samorządowych (szkoły, przedszkola, klub dziecięcy), sołectw i innych oraz współfinansowanie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym oraz z problemem narkomanii.
2. Udział członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, pielęgniarek, policjantów i innych przedstawicieli służb społecznych w szkoleniach i konferencjach związanych z tematem uzależnień, w tym pokrywanie kosztu dojazdu na szkolenia, w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.
3. Propagowanie instytucji oraz osób wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym w obszarze problemu uzależnienia alkoholowego, problemu narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.
4. W ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, współpraca z Policją m.in. poprzez doposażenie w narkotesty oraz wykorzystanie ich do edukacji zdrowotnej mieszkańców.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w zakresie ograniczeń dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz okoliczności zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Dbanie, by w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
2. Opiniowanie wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
3. W przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz zakazu promocji lub reklamy napojów alkoholowych, egzekwowanie uchybień na drodze sądowej.

4. Działania kontrolne przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w ramach zwiększania skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie dystrybucji i sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z zapisami Narodowego Programu Zdrowia.

ROZDZIAŁ IV

KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Załuskach we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu Wójt Gminy Załuski powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach.
2. Środki finansowe na realizację Programu zapewnione są w planach budżetowych gminy w ramach wpłat za wydawanie zezwolenia na sprzedaż alkoholu.
3. Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:
 - a) 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych,
 - b) 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Środki, o których mowa w art. 9 z 3 w ust. 3 pkt 1, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

4. Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

5. Dla każdego członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach ustala się wynagrodzenie w formie ryczału miesięcznego ustalone w wysokości 25 % minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2023 roku, przysługujące do wypłaty m.in. za: udział w posiedzeniach Komisji, reprezentowanie Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych, występowanie przed sądem w sprawach z wniosku GKRPA, dyżury w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym, udział w kontrolach przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

6. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na posiedzeniu Komisji, członek Komisji traci prawo do ryczału za dany miesiąc.

7. Rozliczenie należności przysługujących z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju następuje na zasadach jakie przysługują pracownikom Urzędu Gminy w Załuskach.

8. Wypłata wynagrodzeń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Załuskach następuje raz w miesiącu.

Przewodnicząca Rady Gminny Załuski

Agnieszka Dąbrowska

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Realizacja zadań, o których mowa, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Załuski.

W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.

Sporządziła/data:	Sprawdził:	Sprawdził pod względem prawnym:
Katarzyna Błaszkwicz Ilona Michalska 16.12.2022 r.		